

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-141/09-08

Název školy/školského zařízení: Svobodná základní škola, o. p. s.,
Jablonec nad Nisou

Adresa: Rybářská 35, 466 01 Jablonec nad Nisou

Identifikátor: 610 400 363

IČ: 25 048 350

Místo inspekce: Rybářská 35, Jablonec nad Nisou

Termín inspekce: 6. – 8. duben 2009

Předmět inspekční činnosti

- Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků základního vzdělávání poskytovaného Svobodnou základní školou, o. p. s., Jablonec nad Nisou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Hodnocení souladu Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání a Školního vzdělávacího programu školní družiny Svobodnou základní školou, o. p. s., Jablonec nad Nisou s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání, podle § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona pro účely získávání a analýzy informací o vzdělávání žáků v informační a komunikační technologii (dále ICT) a výchově ke zdraví.

Charakteristika školy

Svobodná základní škola, o. p. s., Jablonec nad Nisou (dále škola) je neúplnou základní školou s třídami 1. až 5. ročníku. Je školou soukromou s právní formou obecně prospěšné společnosti a kapacitou 90 žáků. Vykonává činnost základní školy (dále ZŠ) a školní družiny (dále ŠD). Jejím zřizovatelem je Sdružení přátel Svobodné obecné školy v Jablonci nad Nisou. Do školy docházejí žáci z různých částí města a jeho okolí bez ohledu na spádovost. Areál školy se nachází blízko centra města nedaleko přehrady, bazénu a sportovní haly. Objekt je tvořen dvěma propojenými nízkopodlažními budovami. Součástí školy je malá tělocvična a velká zahrada, která je společná se sousední mateřskou školou.

Naplněnost ZŠ v posledních třech letech vzrostla o 10 % a v době inspekce byla 92 %, kapacita ŠD 70žáků byla naplněna na 94 %.

Ve školním roce 2008/2009 vyučuje 1. a 2. ročník podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Svobodná základní škola“ (dále ŠVP ZV), ostatní ročníky podle vzdělávacího programu Obecná škola čj. 12 035/97-20. Školní vzdělávací program školní družiny (dále ŠVP ŠD) je naplňován ve ŠD. Výchovu a vzdělávání zabezpečuje 9 pedagogických pracovníků včetně ředitelky, dvou vychovatelek ŠD a pedagogické asistentky. Činnost školy směřuje k všestrannému vzdělávání žáků doplněného vhodnou nabídkou volnočasových aktivit. Pro příchozí předškoláky je zřízena „Školička“, ve které si budoucí prvňáčci hravým způsobem zvykají na kolektiv a pravidla školní docházky.

V posledních třech letech proběhlo dokončení počítačové učebny včetně vybavení počítačovou technikou, vybavení výtvarné dílny keramickou pecí a litografickým lisem, zlepšení technického stavu budovy a průběžná výměna nábytku.

Informace o škole lze najít na webových stránkách školy www.zssjablonec.cz.

Ekonomické a materiální předpoklady školy

V hodnoceném období let 2006 až 2008 škola hospodařila s finančními zdroji ze státního rozpočtu (dále SR) a s ostatními zdroji včetně školního, které tvoří jejich převážnou část. Dotace ze SR pokryla 75 % celkových finančních zdrojů školy.

Z pěti národních rozvojových projektů nejvíce finančních prostředků představovaly v letech 2007 a 2008 projekty na asistenta pedagoga. V roce 2007 byla poskytnuta škole účelová dotace na státní informační politiku ve vzdělávání na pokrytí konektivity a v roce 2008 na zvýšení nenárokových složek mezd pedagogických pracovníků a zpřístupnění dalšího vzdělávání pedagogů 1. stupně ZŠ.

Přehled o nákladech na jednoho žáka v KČ je uveden v následující tabulce:

<i>Ukazatel na jednoho žáka</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>
Celkové neinvestiční výdaje	61 119	64 591	63 595
Dotace pro soukromé školy	42 848	44 723	45 214
Národní rozvojové projekty	197	1 584	1 956
Celkové zdroje ze SR	43 045	46 307	47 170
Ostatní zdroje	14 837	15 591	16 557
Celkové zdroje	57 882	61 898	63 727

Po celou dobu sledovaného období byly veškeré mzdové prostředky pro pedagogické pracovníky hrazeny ze SR. Podíl SR na výdajích na další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) se během tohoto období mírně zvyšoval až na 40 % v roce 2008. Náklady na učebnice, učební texty a základní školní potřeby byly převážně hrazeny z ostatních zdrojů a SR se podílel na těchto výdajích v průměru 24 %.

Majiteli budovy školy Městu Jablonec nad Nisou škola hradí roční pronájem cca 65 tis. Kč. S jeho souhlasem byla v letech 2006 a 2007 pronajímána tělocvična a příjem z této činnosti byl použit na provoz a údržbu budovy školy. Škola nezaměstnává žádné provozní pracovníky a úklidové práce a další služby jsou zajišťovány jinou firmou. Sponzorské dary rodičů byly využity na provoz a vybavení školy.

Poskytnuté finanční prostředky, s nimiž škola hospodařila ve sledovaném období, byly využívány hospodárně a současně jejich výše byla i dostačující k realizaci školních vzdělávacích programů a k řádnému zabezpečení provozu školy.

Hodnocení školy

Podmínky ke vzdělávání

Informace o své *vzdělávací nabídce* poskytuje škola způsobem dostupným veřejnosti. Pro přijímání žáků má určena taková pravidla, která jí umožňují plnit stanovené cíle výchovy a vzdělávání.

Škola identifikuje *žáky se speciálně vzdělávacími potřebami (dále SVP)*, má zpracovaná pravidla pro jejich vzdělávání a kvalitně jim zajišťuje podporu ve výuce. Pro sedm integrovaných žáků vypracovala individuální vzdělávací plány, které pravidelně vyhodnocuje. Handicapovaný žák má k dispozici pedagogickou asistentku. Využitím vhodných metod se škola cíleně věnuje i mimořádně nadaným žákům.

Výchovná poradkyně zabezpečuje dle plánované činnosti školní i kariérové poradenství a plní funkci zástupce ředitelky. Podílí se též na řešení výchovných problémů, zabezpečuje podporu začínajícím pedagogům a rodičům pomáhá při jejich rozhodování. Při změně vzdělávacího programu a žákům s rizikem neúspěchu je zajištěna adekvátní pomoc. Individuální potřeby a možnosti žáků naplňují společné mimoškolní akce i nabídka zájmových aktivit.

V oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví žáků má škola stanovené podmínky k jejímu zajištění, jsou zapracovány ve školním řádu a žáci jsou s nimi pravidelně seznamováni. Počet úrazů v posledních třech letech nevzrůstá a je minimální.

Dobře propracovaná *preventivní strategie* je realizovaná v oblasti zdravého životního stylu, vytváření podmínek smysluplného využití volného času, zajištění poradenských služeb pro rodiče a podpora rozvoje osobnosti žáka a jeho sociálního chování. Aktivní spolupráce s rodiči je důležitou součástí. Pozitivem jsou dostatečné podmínky k jejímu plnění díky rodinné atmosféře školy a malému počtu žáků ve třídách.

Pro vzdělávání je *vytvářeno velice vhodné prostředí*. Třídy jsou prostorné, světlé a přiměřeně vybavené nábytkem. Dvě oddělení ŠD mají k dispozici i odpočinkový koutek. Pro výuku tělesné výchovy a sportovního kroužku používá škola městskou halu, bazén a hřiště v těsné blízkosti školy. Zahrada je využívána nejen pro činnost ŠD, ale i pro relaxaci žáků o přestávkách a výuku. Škola nemá stravovací zařízení a na obědy dochází do nedaleké střední školy.

Zlepšování *materiálních podmínek* vychází zcela z potřeb a reálných možností školy a je viditelně směřováno k podpoře vzdělávacího procesu. Škola disponuje dostatečným množstvím učebnic, funkčních pomůcek, audiovizuální technikou a dobře vybavenou knihovnou. Dostačující počet počítačů (dále PC) s připojením na internet v odborné učebně, v kabinetech vyučujících, kmenových třídách i herně ŠD poskytuje škole postačující uživatelský komfort a zajišťuje žádoucí podíl informační a komunikační technologie (dále ICT) na vzdělávání.

Pedagogický sbor je stabilizovaný a 100% odborně kvalifikovaný. Personální rizika škola trvale sleduje. Všichni pedagogičtí pracovníci jdou žákům příkladem svým aktivním celoživotním vzděláváním, které prezentují v osobním portfoliu. DVPP je dlouhodobě cíleně zaměřeno na netradiční formy vyučování, podporu rozvoje klíčových kompetencí i oblast ICT. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že učitelé pravidelně využívají ICT při komunikaci, při přípravě na vyučování i při vlastní výuce a využití ICT považují za přínosné pro zvýšení efektivity výuky.

Škola *aktivně spolupracuje* se školskou a správní radou, s knihovnou, sportovními a zájmovými organizacemi, pedagogicko – psychologickou poradnou a s rodiči integrovaných a problémových žáků. Předávání informací zákonným zástupcům je pravidelné. Příznivé pro spolupráci s rodiči je pořádání společných akcí (zahradní slavnost ke dni matek, výtvarné

a keramické dílny, cyklistický závod rodinných týmů, vánoční zpívání v kostele, školní představení, společná setkání u ohně na školní zahradě). Z ankety pro rodiče žáků vyplynul pozitivní postoj k možnosti komunikace se školou prostřednictvím elektronické pošty, získávání informací prostřednictvím www stránek a převážně pozitivně hodnotí zálibu svých dětí v práci s PC.

Uplatnění práva na rovný přístup ke vzdělávání škola plně respektuje. Práce výchovné poradkyně je příkladem dobré praxe. Materiálně – technické a personální podmínky jsou na velmi dobré úrovni a jsou dostačující pro realizaci ŠVP. Systém DVPP je promyšlený a přístup vyučujících k jeho plánování a realizaci může sloužit jako příklad dobré praxe. Škola má letitou podporu rodičů svých žáků, kteří s ní spolupracují a dle svých možností vypomáhají. Kvalitní spolupráce s rodiči je jednou z priorit školy.

Školní vzdělávací program

Vzdělávací nabídka školy odpovídá podmínkám, za kterých byla zařazena do školského rejstříku. ŠVP ZV vychází z reálných podmínek a možností školy. Analýzou souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání (dále RVP) byly zjištěny nedostatky v učebním plánu včetně poznámek a v učebních osnovách. Dokument je veřejně přístupný ve škole a zveřejněn na webových stránkách školy. Byl předložen k vyjádření školské radě a projednán pedagogickou radou.

Zjištěné nedostatky ŠVP ŠD byly v oblasti podmínek pro průběh vzdělávání a výuky žáků se SVP.

Zjištěné nedostatky byly odstraněny během trvání inspekční činnosti. ŠVP ZV je nyní plně v souladu s RVP a ŠVP ŠD je zpracován v souladu s § 5 odst. 2 školského zákona.

Vedení školy

Strategie a plánování školy jsou cílené, systematické a účelné. Vycházejí z koncepce školy, z konkrétního časového plánu kontrolní činnosti, respektují skutečné podmínky školy a podporují úspěšnou realizaci ŠVP. Východiskem přijímaných opatření je dobře propracované vlastní hodnocení školy. Vhodné delegování kompetencí a pravomocí je funkční.

Ředitelka splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon funkce, plní kvalitně své povinnosti a úkoly uložené správní radou. Pedagogický sbor, na který jsou kladeny velké nároky v přizpůsobení své práce v souladu s filozofií školy, si ředitelka pečlivě vybírá. Maximálně podporuje DVPP a upřednostňuje jeho racionálnost vzhledem k účelnému využití finančních prostředků. Pružně přijímá opatření na základě zjištění ČŠI.

Pedagogická rada je poradním orgánem ředitelky, projednává všechny zásadní pedagogické dokumenty a otázky týkající se vzdělávací činnosti školy. Porady vyúsťují v konkrétní závěry a opatření.

Strategie školy je promyšlená a srozumitelná. Vedení školy je na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání

Cílem školy je vychovávat a vzdělávat žáky v zdravé a silné osobnosti, k prohloubení uceleného obrazu světa a zodpovědnosti za své jednání. Od prvního ročníku nabízí anglický jazyk. Ke zdravému životnímu stylu žáků škola přispívá pitným režimem, možností dostatečného pohybu a relaxace. Organizuje školu v přírodě, týdenní výuku na lyžích, raftech a kolech. Škola je založena na otevřenosti vůči veřejnosti i rodičům. Pořádá tradiční akce (např. vánoční a velikonoční dílny). Veškeré aktivity se uskutečňují v zájmu dítěte a škola v rámci svých pravidel akceptuje názory a požadavky žáků i jejich rodičů. Činnost školní družiny se prolíná s výchovnou činností školy.

Vzdělávání probíhá v příznivém a útulném prostředí. Na výzdobě účelně využitých prostor se velkou měrou podílejí žáci. Rodinná a nekonfliktní atmosféra podporuje pozitivní klima ve škole. Příkladné je efektivní využití počítačové i výtvarné učebny pro potřeby školy i ŠD. Ve výtvarné učebně se pracuje s keramickou pecí a litografickým lisem. Dostatečný počet knih v knihovně plní svou úlohu i ve výuce. Tělocvična slouží k pohybovým aktivitám žáků o delších přestávkách i ve ŠD a zároveň jako sál pro celoškolské akce a setkávání.

Průběh *sledovaných hodin* byl pozitivně ovlivněn klidným a přátelským přístupem vyučujících. Žáci komunikovali na úrovni dané jejich věkem. Pravidla vzájemných vztahů, která si žáci spolu s učitelkami vytváří, byla důsledně vyžadována a respektována. Metody a formy práce směřovaly cíleně k všestranné podpoře klíčových kompetencí. Učitelky kladly důraz na logickou úvahu žáků a vyvozování souvislostí. Žáci byli směřováni k pochopení významu učení pro sebe a k promyšlenému mluvnímu projevu. Ve většině hodin vedly učitelky žáky k sebereflexi a sebehodnocení. Časté bylo využití mezipředmětových vztahů. Velkým pozitivem bylo časté využití audiovizuální a výpočetní techniky s množstvím výukových programů. Aktivní přístup a možnost výběru z nabídky činností byla uplatněna v průběhu velikonočních dílen, které byly spojeny s tradicemi, historií a kulturou. Individuální přístup ke všem dětem je ve škole samozřejmostí. Pro nadané žáky učitel připravuje a zadává práci, která rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho talentu (školský časopis, práce na PC). Průběžné *hodnocení práce žáků* mělo motivační charakter a bylo zdůvodněné. Ve škole jsou dodržována stanovená pravidla pro hodnocení žáků. Velmi kladně lze hodnotit celoškolské společné hodnocení úspěchů žáků ve školních soutěžích.

Funkční gramotnost žáci rozvíjeli převážně aktivní komunikací s vyučujícím, měli velký prostor pro vyjádření a formulaci svých myšlenek. Výuka je pojímána jako úplný osobnostní rozvoj. Žáci přemýšlí o svém jednání, hodnotí své postupy a postoje. Projevují svůj úsudek, schopnost vzájemné spolupráce a osobní zodpovědnosti. Výuka vhodně propojuje školní i okolní svět.

Úspěšnost žáků škola sleduje v průběhu celého vzdělávacího cyklu. V posledních třech letech s vyznamenáním průměrně prospělo 65 % žáků a neprospívajících je minimum. Na víceletá gymnázia odešli v letech postupně 1, 4 a 3 žáci.

Škola rozvíjí osobnost žáků stálým a komplexním působením, které je správně orientováno na rozvoj klíčových kompetencí. Hodnocení práce podněcuje sebevědomí žáků a aktivní přístup ke vzdělávání. Celoškolské akce doplňující výchovu a vzdělávání mají velký přínos pro zdravé kolektivy tříd i soužití rodičů se školou.

Celkové hodnocení školy

Škola poskytuje vzdělávání v souladu se zápisem do školského rejstříku, má stanoveny podmínky přijímání žáků a plně zohledňuje vzdělávací potřeby jednotlivce. Princip vzdělávání směřuje ke zdravé a silné osobnosti žáka. Tato oblast je hodnocena nadprůměrně.

Materiální a prostorové podmínky mají dostatečnou úroveň a pozitivně ovlivňují vzdělávání žáků. Škola velmi účelně využívá finanční zdroje a prostředky.

Škola má dobře zpracovanou strategii prevence sociálně patologických jevů a vede evidenci úrazů na vlastních formulářích. Zajišťuje bezpečné prostředí pro vzdělávání a podmínky zdravého vývoje všech žáků jsou nadprůměrné.

Školní vzdělávací programy ZŠ i ŠD vycházejí z reálných podmínek školy, jsou zpracovány dle platného zákona a příslušného RVP a jsou na průměrné úrovni. Strategie, plánování a kontrolní činnost jsou nadprůměrné a pozitivně se projevují na celkové práci školy.

Škola cíleným způsobem podporuje osvojování funkční gramotnosti žáků. Žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za své vzdělávání. Nabídka volitelných aktivit umožňuje žákům uplatnění dle jejich individuálních možností. Nedílnou součástí školy jsou pravidelné akce školy, které se významnou měrou podílejí na formování osobnosti všestranného člověka a ukazují další cesty vlastní realizace. Tato oblast je hodnocena jako nadprůměrná.

Výrok pro poskytování zvýšení dotace soukromým školám

Pro poskytování dotací ve smyslu § 5 odst. 3 písm. b) zákona 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním zařízením a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Škola je hodnocena Českou školní inspekcí jako nadprůměrná.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 35499/99-21 ze dne 31. 12. 1999 s účinností od 1. 1. 2000
2. Rozhodnutí MŠMT na žádost Svobodné základní školy, o. p. s. Jablonec nad Nisou ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení čj. 7127/2006-21 ze dne 22. 3. 2006 s účinností od 1. 9. 2006
3. Zakládací listina ze dne 16. 1. 2006 s účinností od 1. 9. 2006
4. Žádost o změnu názvu školy ze dne 9. 3. 2006
5. Kniha úrazů vedená od 1. 9. 2002
6. Minimální preventivní program na školní rok 2008/2009 z 25. 8. 2008
7. Plán práce výchovného poradce na školní rok 2008/2009 ze dne 27. 8. 2008
8. Hodnocení pedagogických pracovníků z 3. 9. 2007
9. Plány sebevzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2008/2009
10. Tematické plány na rok 2008/2009
11. Výhledový plán ICT z 12. 10. 2008
12. Hlavní úkoly a cíle ICT do roku 2010
13. Zápis z jednání školské rady za období 2007 až 2008
14. Organizační řád školy 2008/2009 ze dne 28. 8. 2008
15. Kalendář akcí školy pro školní rok 2008/2009
16. Plán kontrolní a hospitační činnosti 2008/2009, nedatováno
17. Plán kontrolní činnosti na školní rok 2008/2009, projednán v ped. radě 28. 8. 2008
18. Školní řád s platností od 1. 9. 2008 ze dne 26. 8. 2008
19. Zápis z pedagogické rady a pracovních porad za období 2007 až 2009
20. Koncepce školy, nedatováno
21. Výroční zpráva o činnosti školy 2005/2006 ze 4. 10. 2006, 2006/2007 ze 4. 10. 2007, 2007/2008 ze 4. 10. 2008
22. Autoevaluace školy ze dne 30. 8. 2008
23. Jmenování ředitelky do funkce ze dne 29. 1. 1999 s účinností ke dni 1. 2. 1999 na základně rozhodnutí správní rady
24. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Svobodná základní škola“, platný od 1. 9. 2007
25. Školní vzdělávací program školní družiny, platný od 1. 9. 2007
26. Osobní dokumentace všech pedagogických pracovníků
27. Individuální vzdělávací plány na školní rok 2008/2009 pro 7 žáků
28. Třídni knihy 1. až 5. ročníku a školní družiny
29. Žákovské knížky – vzorek

30. Katalogové listy všech žáků
31. Výkaz S 3-01 o ZŠ k 30. 9. 2006, k 30. 9. 2007, k 30. 9. 2008
32. Výkazy Z 2-01 o ŠD k 31. 10. 2006, k 31. 10. 2007, k 31. 10. 2008
33. Výkaz zisku a ztráty za rok 2006 ze dne 6. 6. 2007, za rok 2007 ze dne 24. 6. 2008, za rok 2008 ze dne 3. 4. 2009
34. Finanční vypořádání dotací ze SR za rok 2006 ze dne 11. 1. 2007, za rok 2007 ze dne 11. 1. 2008, za rok 2008 ze dne 8. 1. 2009
35. Výkazy P 1-04 za rok 2006, 2007, 2008
36. Poskytnutí dotace na program financování asistentů pedagoga pro žáky se zdravotním postižením čj. KULK 36033/2007 ze dne 12. 6. 2007 a čj. KULK 29199/2008 ze dne 20. 5. 2008
37. Poskytnutí dotace na program pokrytí konektivity čj. KULK 73463/2007 ze dne 4. 12. 2007
38. Poskytnutí dotace na zvýšení nenárokových složek mezd pedagogických pracovníků čj. KULK 50230/2008 ze dne 9. 9. 2008
39. Poskytnutí dotace na projekt DVPP ZŠ 1. stupně čj. KULK 37962/2008 ze dne 8. 7. 2008

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon) ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec I.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Blanka Hornová

Hornová v. r.

Mgr. Věra Hessová

Hessová v. r.

Ing. Milena Bornová

Bornová v. r.

V Liberci dne 29. 4. 2009

Podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Jablonci nad Nisou 4. 5. 2009

(razítko)

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Dagmar Sacherová

Sacherová v. r.

Připomínky ředitelky školy

Datum	Text
19. 5. 2009	Připomínky nebyly podány.